

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ανοσοποίηση στην παιδική ηλικία — επιτυχίες και προκλήσεις της ανοσοποίησης στην παιδική ηλικία στην Ευρώπη και μελλοντική πορεία

(2011/C 202/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

1. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι, δυνάμει του άρθρου 168 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δράση της Ένωσης συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές και αποβλέπει στη βελτίωση της δημόσιας υγείας, καλύπτοντας, συγκεκριμένα, την καταπολέμηση των μεγάλων μαστίγων για την υγεία· επίσης, ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της δημόσιας υγείας και, εφόσον απαιτείται, υποστηρίζει τη δράση τους και σέβεται τις αρμοδιότητές τους για την οργάνωση και την παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και ιατρικής περίθαλψης·
2. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι, δυνάμει του άρθρου 168 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη συντονίζουν μεταξύ τους, σε συνδυασμό με την Επιτροπή, τις πολιτικές και τα προγράμματά τους·
3. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ την απόφαση αριθ. 2119/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1998, για τη δημιουργία δικτύου επιδημιολογικής παρακολούθησης και ελέγχου των μεταδοτικών ασθενειών στην Κοινότητα ⁽¹⁾, σύμφωνα με την οποία η αποτελεσματική κοινοτική δράση προϋποθέτει έγκαιρη επιστημονική ανάλυση·
4. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 851/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων ⁽²⁾, με τον οποίο υποστηρίζονται οι εν εξελίξει δραστηριότητες, όπως τα συναφή κοινοτικά προγράμματα δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας, όσον αφορά την πρόληψη και τον έλεγχο μεταδοτικών νόσων, την επιδημιολογική παρακολούθηση, τα προγράμματα κατάρτισης και τους μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης και αντίδρασης, και θα πρέπει να ενθαρρύνεται η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών σχετικά με τα προγράμματα εμβολιασμού·
5. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι, ενώ η ανοσοποίηση στην παιδική ηλικία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και τα συστήματα εμβολιασμού στην ΕΕ διαφέρουν ανάλογα με το επαγγελματικό περιεχόμενο, τον υποχρεωτικό ή εθελοντικό χαρακτήρα ή τη χρηματοδότηση, η εξέταση του θέματος αυτού σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα είναι επωφελής·
6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι όποιες προσπάθειες για τη βελτίωση του εμβολιασμού στην παιδική ηλικία μπορούν ενδεχομένως να ωφεληθούν από βελτιωμένες συνέργειες με άλλους τομείς πολιτικής της ΕΕ, με ιδιαίτερη προσοχή σε ευαίσθητες ομάδες, όπως οι Ρομ, σε ορισμένα κράτη μέλη·
7. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τα αποτελέσματα της διάσκεψης εμπειρογνομόνων «Υγιές μέλλον για τα παιδιά μας — Ανοσοποίηση στην παιδική ηλικία» που πραγματοποιήθηκε στη Βουδαπέστη, στις 3-4 Μαρτίου 2011, και κατά την οποία εξετάστηκαν οι επιτυχίες και οι προκλήσεις της ανοσοποίησης στην παιδική ηλικία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τονίστηκε η ανάγκη να επιτευχθεί και να διατηρηθεί έγκαιρη, υψηλή κάλυψη ανοσοποίησης στην παιδική ηλικία για τον γενικό πληθυσμό, καθώς και για ομάδες του πληθυσμού που δεν εμβολιάζονται επαρκώς να διατίθενται ποιοτικά στοιχεία για την παρακολούθηση της κάλυψης και της παρακολούθησης των νόσων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό σε τοπικό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, και να συντονίζονται και να αναπροσαρμόζονται οι στρατηγικές επικοινωνίας με στόχο τις ομάδες του πληθυσμού που δεν εμβολιάζονται επαρκώς ή όσους αμφιβάλλουν για τα οφέλη του εμβολιασμού·
8. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, ενώ τα προγράμματα ανοσοποίησης στην παιδική ηλικία έχουν αποδειχθεί ουσιώδη για τον έλεγχο μεταδοτικών νόσων στην Ευρώπη, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλές προκλήσεις·
9. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι ο αποτελεσματικότερος και οικονομικότερος τρόπος πρόληψης νόσων είναι ο εμβολιασμός, όπου διατίθεται·
10. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η κινητικότητα και η μετανάστευση, οι οποίες αυξάνονται, εγείρουν ορισμένα ερωτήματα σχετικά με την υγεία, τα οποία αφορούν επίσης την ανοσοποίηση στην παιδική ηλικία·
11. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι ο εμβολιασμός είχε ως αποτέλεσμα τον έλεγχο, τον περιορισμό, ακόμη και την εξάλειψη νόσων στην Ευρώπη οι οποίες κατά το παρελθόν υπήρξαν αιτία θανάτου και αναπηρίας για εκατομμύρια ανθρώπους και ότι η εξάλειψη της ευλογιάς σε παγκόσμιο επίπεδο και η εξάλειψη της πολιομυελίτιδας στις περισσότερες χώρες του κόσμου αποτελούν τριαντά παραδείγματα της επιτυχίας των προγραμμάτων εμβολιασμού·
12. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι επιδημίες ιλαράς και ερυθράς εξακολουθούν να μαστίζουν αρκετές ευρωπαϊκές χώρες και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η Ευρώπη δεν πέτυχε τον στόχο της εξάλειψης των δύο αυτών νόσων έως το 2010, λόγω του μικρότερου από το απαιτούμενο ποσοστού κάλυψης εμβολιασμού σε τοπικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ το ψήφισμα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ), της 16ης Σεπτεμβρίου 2010, σχετικά με την ανανέωση της δέσμευσης για την εξάλειψη της ιλαράς και της ερυθράς και την πρόληψη του συνδρόμου της συγγενούς ερυθράς έως το 2015 και τη συνεχή στήριξη για την εξάλειψη της πολιομυελίτιδας στον ευρωπαϊκό τομέα της ΠΟΥ·
13. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να εντοπισθούν οι ομάδες του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο προσβολής από νόσους οι οποίες προλαμβάνονται με εμβολιασμό και να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα και ταυτόχρονα ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι ευπαθείς ομάδες διαφέρουν από τη μια χώρα ή περιοχή σε άλλη·

⁽¹⁾ ΕΕ L 268 της 3.10.1998, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 142 της 30.4.2004, σ. 1.

14. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη:

- να εκτιμήσουν και να προσδιορίσουν τα εμπόδια και τις προκλήσεις που επηρεάζουν την πρόσβαση σε υπηρεσίες εμβολιασμού και/ή να ενισχύσουν τις εθνικές ή τοπικές εκστρατείες τους αναλόγως,
- να καταβάλουν προσπάθειες για να διατηρηθούν και να ενισχυθούν οι διαδικασίες παροχής εμβολίων σε παιδιά με άγνωστο ή αβέβαιο ιστορικό εμβολιασμού,
- να καταβάλουν προσπάθειες για να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη του κοινού στα προγράμματα ανοσοποίησης στην παιδική ηλικία και στα οφέλη του εμβολιασμού,
- να καταβάλουν προσπάθειες για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών του τομέα της υγείας όσον αφορά τα οφέλη του εμβολιασμού και να ενισχύσουν την υποστήριξη των προγραμμάτων εμβολιασμού,
- να ενισχύσουν την εκπαίδευση και την κατάρτιση των επαγγελματιών του τομέα της υγείας και άλλων ειδικών της ανοσοποίησης στην παιδική ηλικία,
- να συνεργαστούν στενά με τις τοπικές κοινότητες, εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή όλων των συναφών φορέων και δικτύων,
- να εντοπίσουν τις ομάδες που δεν εμβολιάζονται επαρκώς και να τους εγγυηθούν ίση πρόσβαση στον εμβολιασμό,
- να συνεργαστούν στενά με τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας, τις παιδιατρικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες παροχής βασικών φροντίδων για τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση ατομικών μητρών εμβολιασμού, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού εμβολιασμού από τη γέννηση έως την ενηλικίωση,
- να καταβάλουν προσπάθειες για να βελτιωθεί η εργαστηριακή ικανότητα στον τομέα της διάγνωσης και η παρακολούθηση των νόσων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό,
- να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης, κατά περίπτωση, καινοτόμων εμβολίων τα οποία έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά (και όσον αφορά το κόστος), για την αντιμετώπιση των εκκρεμών αναγκών της δημόσιας υγείας,
- να εξετάσουν το ενδεχόμενο εισαγωγής ή ανάπτυξης συστημάτων ενημέρωσης για την ανοσοποίηση, συμπεριλαμβανομένων βελτιωμένων συστημάτων καταχώρισης, κατά περίπτωση, και φαρμακοεπαγρύπνησης·

15. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή:

- να αναπτύξουν τη συνεργασία μεταξύ εθνικών και τοπικών υπηρεσιών ανοσοποίησης, να αναπροσαρμόσουν και να συντονίσουν την παρακολούθηση της κάλυψης του εμβολιασμού καθώς και τα συστήματα υποβολής εκθέσεων,
- να καταβάλουν προσπάθειες για να ενισχυθεί η παρακολούθηση των νόσων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό να αναπροσαρμόσουν τα συστήματα ενημέρωσης καθώς και τα μητρώα ανοσοποίησης, κατά περίπτωση,

- να εξετάσουν τη διαμόρφωση της μεθόδου για τη χρήση κοινών δεικτών για τον εμβολιασμό με σκοπό την υποστήριξη της συλλογής στοιχείων από ολοκληρη την ΕΕ σε στενή συνεργασία με την ΠΟΥ,
- να εξετάσουν ποια συστήματα και διαδικασίες μπορούν να συμβάλουν στη σωστή συνέχεια της ανοσοποίησης των ατόμων όταν αλλάζει το κράτος μέλος διαμονής,
- να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη προγραμμάτων ανοσοποίησης,
- να συνεργαστούν σε προσαρμοσμένες προσεγγίσεις και στρατηγικές επικοινωνίας ώστε να συμμαρτυρούν τις ανησυχίες όσων αμφιβάλλουν για τα οφέλη του εμβολιασμού,
- να ανταλλάξουν εμπειρίες και άριστες πρακτικές για τη βελτίωση της κάλυψης του εμβολιασμού παιδιών κατά νόσων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό γενικά και ομάδων του πληθυσμού που δεν εμβολιάζονται επαρκώς,
- προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ υπηρεσιών εμβολιασμού, να καταρτίσουν, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ΕΚΠΕΝ) και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΜΑ), μη εξαντλητικό κατάλογο στοιχείων που θα προταθούν για συμπεριληψη σε εθνικές και τοπικές κάρτες εμβολιασμού ή βιβλιάρια υγείας. Αυτό πρέπει να γίνει λαμβανομένων δεόντως υπ' όψιν των πολιτικών των κρατών μελών για τη δημόσια υγεία και των στοιχείων για τα πιστοποιητικά εμβολιασμού τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα 6 του Διεθνούς Υγειονομικού Κανονισμού της ΠΟΥ. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να γίνονται εύκολα κατανοητές εντός της ΕΕ·

16. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή:

- να εξασφαλίσει τη συνέργεια μεταξύ της προαγωγής του παιδικού εμβολιασμού και της εφαρμογής των συναφών νομοθετημάτων και πολιτικών της ΕΕ, με πλήρη σεβασμό των εθνικών αρμοδιοτήτων,
- να εξετάσει με το ΕΚΠΕΝ και τον ΕΜΑ, σε στενή συνεργασία με την ΠΟΥ και λαμβάνοντας υπ' όψιν το μέχρι τώρα έργο της ΠΟΥ, τις εξής επιλογές:
 - προσδιορισμός από κοινού συμφωνηθέντων κατευθυντήριων γραμμών και μεθόδων για τη συμπεριληψη μεγαλύτερου τμήματος του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης της σχέσης – βάσει αποδεικτικών στοιχείων – μεταξύ εμβολιασμού και νόσων,
 - προσδιορισμός από κοινού συμφωνηθέντων μεθόδων για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της κάλυψης του εμβολιασμού και την αποτελεσματική προστασία στις κοινότητες,

-
- προσδιορισμός μεθόδων για την παρακολούθηση της δημόσιας υποστήριξης των προγραμμάτων εμβολιασμού,
 - διευκόλυνση της ανάπτυξης και εφαρμογής στρατηγικών επικοινωνίας με στόχο τη συμμετοχή προσώπων τα οποία έχουν αμφιβολίες σχετικά με τα οφέλη του εμβολιασμού, παρέχοντας σαφή και εμπειριστατωμένη ενημέρωση για τα πλεονεκτήματα του εμβολιασμού,
 - παροχή κατευθύνσεων και μέσων για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη να καταρτίσουν αποτελεσματικά μηνύματα επικοινωνίας,
 - ανάπτυξη πολύγλωσσων πόρων της ΕΕ για τον εμβολιασμό για επαγγελματίες της υγειονομικής περίθαλψης και το κοινό με σκοπό την παροχή αντικειμενικής, εύκολα προσιτής (σε ιστοσελίδα και σε χαρτί) και εμπειριστατωμένης πληροφόρησης για τα εμβόλια και την ανοσοποίηση, συμπεριλαμβανομένων των εμβολίων που χρησιμοποιούνται στα κράτη μέλη,
 - διευκόλυνση περιφερειακών και ενωσιακών προγραμμάτων για την αύξηση της πρόσβασης στον εμβολιασμό διακρατικών ομάδων οι οποίες δεν εμβολιάζονται επαρκώς.
-